

جزوه کمک آموزشی

مدرسۀ راه دور صبا

تعلیمات دینی قرآن و اخلاق
دوازدهم

رشته های کاردانش

این جزوه صرفاً جهت آشنایی شما عزیزان با نمونه سوالات امتحانی است

و منبع اصلی امتحان کتاب درسی می باشد.

درس ۱

درستی و نادرستی گزاره های زیر را با (ص-غ) مشخص کنید:

- ۱- هر کدام از ما براساس عقل و دانش خویش خدا را می یابیم و حضورش را درک می کنیم. جواب- غ
 - ۲- انسان با شناخت اولیه می تواند به معرفت عمیق درباره خدا دست یابد. جواب - غ
 - ۳- انسان اگر درخود نظر کند درمی یابد که پدیده ای است که وجود و هستی اش از خودش نیست. جواب -ص
 - ۴- با وجود شناخت اولیه در مورد خداوند، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق تر درباره خدا فرا می خواند. جواب - ص
 - ۵- پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند پدید آورنده ای هستند که خود پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد. جواب - ص
 - ۶- ما و همه پدیده های جهان، فقط در پدید آمدن و هست شدن به آفریننده نیاز مندیم. ج - غ
 - ۷- ما و همه پدیده های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خود پدیده نباشد. ج - ص
 - ۸- عبارت قرآنی "وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ" به توحید در ربوبیت اشاره دارد. ج- غ
 - ۹- نیاز انسان به خدا فقط شامل هست شدن "بوجود آمدن" است. ج - غ
 - ۱۰- نیازمندی موجودات، به خدا منحصر به مرحله پیدایش است. ج- غ
 - ۱۱- هر چیزی که وجودش از خودش نباشد برای موجود بودن نیازمند دیگری نیست. ج - غ
 - ۱۲- رابطه خدا با جهان، مانند رابطه بنا با ساختمان است. ج - غ
 - ۱۳- جهان همواره و در هر "آن" به خدا نیازمند است و این نیاز هیچ گاه قطع و یا کم نمی شود. ج - ص
 - ۱۴- رابطه جهان با خدا تا حدودی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است. ج - غ
 - ۱۵- آیه "يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ....." اشاره به "درخواست و نیاز دائمی مخلوقات به خدا دارد." ج - ص
 - ۱۶- چون موجودات هر لحظه از خداوند درخواست دارند، خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است. ج - ص
 - ۱۷- هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند. ج - ص
 - ۱۸- افزایش خودشناسی سبب احساس نیاز بیشتر به خداوند است. ج - ص
 - ۱۹- "اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" یعنی تمام موجودات وجود خود را از خداوند می گیرند. ج - ص
 - ۲۰- هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خدا و نشانگر صفات الهی است. ج - ص
 - ۲۱- در حقیقت ذهن انسان توان و گنجایش فهم چیستی و ذات امور نامحدود را دارد. ج - غ
 - ۲۲- لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. ج - ص
 - ۲۳- ذهن انسان قادر به شناخت اسماء و صفات خداوند نیست. ج - غ
- جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:
- ۲۴- پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن بهنیازمندند. ج - پدید آورنده
 - ۲۵- انسان بر اساسخویش، خدا را می یابد و حضورش را درک می کند. ج- فطرت
 - ۲۶- یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودشباشد. ج - ذاتاً موجود
 - ۲۷- نیاز انسان به خدا شامل می شود. ج - همه چیز
 - ۲۸- لازمه ی شناخت هر چیزیبه آن است. ج - احاطه (دسترسی)
 - ۲۹- ما به دلیلذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم. ج - محدود بودن
 - ۳۰- ما می توانیم صفات و اسماء خداوند را بشناسیم اما نمی توانیمو.....او را در یابیم. ج - ذات - چیستی

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

۳۱- با توجه به آیه " یَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ " بنویسید ص ۱۰

الف) چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟ ص ۱۰ زیرا هستی آنها پیوسته وابسته به خداوند است

ب) چرا خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است؟ ص ۱۰ زیرا موجودات پس از پیدایش نیز دائماً به او نیاز دارند و اگر حضور دائمی و مستمر او نباشد، از بین می‌روند.

۳۲- نیازمندی انسان و موجودات به خدا شامل چه چیز هایی است ؟ در پیدایش و در بقا

۳۳- "خداوند نور هستی است" به چه معناست؟ ص ۱۱ یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌گردند و وجودشان وابسته به او است

۳۴- افزایش خودشناسی در انسان سبب چه چیزی در او می‌شود؟ ص ۱۱ هر چرخ معرفت انسان نسبت به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود بیشتر احساس ناتوانی خود را ابراز میکند. افزایش معرفت ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش بندگی

۳۵- ذهن ما توان و گنجایش فهم چه موضوعاتی را دارد؟ و از فهم چه موضوعاتی ناتوان است؟ ص ۱۲-۱۳ ذهن ما توان و گنجایش فهم موضوعاتی که در محدوده ی شناخت ما قرار می‌گیرند را دارد مثل گیاهان ولی توان فهم موضوعات نامحدود ی مثل خداوند را ندارد .

۳۶- لازمه شناخت هر چیزی چیست؟ ص ۱۳ لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است
به سوالات زیر پاسخ کامل دهید:

۳۷- با ذکر مثالی " نیازمندی جهان به خدا در بقا " را شرح دهید؟ - مثل رابطه مولد برق با جریان برق است همین که مولد برق متوقف می‌شود

جریان هم قطع می‌شود و لامپ های متصل هم قطع می‌شود

۳۸- انسان های ناآگاه و انسان های آگاه در مورد نیاز خود به خداوند چگونه می‌اندیشند؟ ص ۱۱ انسانهای نا آگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند بی توجه انداما انسان ی آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنايات پیوسته او می‌دانند .

۳۹- آیا می‌توان به ذات پی برد و چستی او را مشخص کرد؟ توضیح دهید؟ ص ۱۲ به ذات چیزهایی که محدودند بله می‌توان پی برد ولی اموری که نامحدودند و ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند می‌توانیم صفات او را بشناسیم اما به ذات و چستی او نمیتوانیم

۴۰- پیام حدیث " مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَبَعْدَهُ وَمَعَهُ " چیست؟ ص ۱۲ انسان باید بتواند هر چیزی را خدا ببیند . ((قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم))

درس دوم

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید

- ۱- در اسلام بدون اعتقاد به هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد. جواب - توحید
۲. سرلوحه ی دعوت همه ی پیامبران بوده است. جواب - توحید
- ۳- مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می‌بخشد. جواب - توحید
۴. قرآن کریم اخلاق، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مومنان را بر مدار قرار داده است. جواب - توحید
۵. کسی که اختیار سود و زیان خود را هم ندارد نمی‌تواند مردم باشد. جواب - ولی و سرپرست
۶. با گفتن عبارت تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخت می‌شود. ج - لا اله الا الله
۷. اگر چند مخلوق را برای جهان تصور کنیم ، هر کدام از آنها را فرض نموده ایم .

ج - محدود - ناقص

۸. صاحب اختیاری که تدبیر امور عالم به دست اوست نامیده می‌شود. ج - ربّ
۹. جریان فکری خشک و غیر عقلانی تکفیری ها توسل به ائمه و معصومین (ع) را می‌دانند. جواب - شرک

۱۰. اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد معتقد به نیز خواهد بود. ج - شرک در مالکیت

۱۱. آیه "اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ" به توحید در اشاره دارد؟ ج - خالقیت

درستی و نادرستی گزاره های زیر را با (ص-غ) مشخص کنید:

۱۲. حق ولایت و تصرف از آن خداست زیرا او تنها مالک جهان است. ج - ص

۱۳. توحید در مالکیت یعنی تدبیر و پرورش مخلوقات به دست خداوند است. ج - غ

در اسلام بدون اعتقاد به توحید هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد. ج - ص

به سوالات زیر پاسخ دهید:

۱۴. آیه "قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا" به کدام یک از مراتب توحید یا شرک اشاره دارد؟

ج - شرک در ولایت

۱۵. آیا اگر مخلوقات به اذن و اجازه خدادر جهان تصرف کنند به معنای واگذاری ولایت خداوند به دیگری است. توضیح دهید؟ ص ۲۲ خیر

، بلکه بدین معنا است که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است (واسطه ی ولایت خود و رساننده ی فرمانهایش قرار داده است

۱۶- از مراتب توحید " توحید در ربوبیت" را توضیح دهید؟ ص ۲۲ رب به معنای مالک و صاحب اختیری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست

اوست . هر کس که مالک و خالق و ولی چیزی باشد می تواند او را تدبیر کرده و پرورش دهد . خداوند تنها خالق و مالک ولی جهان است و تنها رب هستی نیز هست

۱۷- آیه " قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْقَى رَبًّا وَهَؤُلَاءِ كُلُّ شَيْءٍ" به کدام یک از مراتب توحید یا شرک اشاره دارد؟ ص ۲۲ توحید در ربوبیت

۱۸- شرک به چه معناست مراتب آن را بنویسید؟ ص ۲۳ به معنای شریک قرار دادن برای خدا است - شرک در خالقیت - در مالکیت ۰ در ولایت در ربوبیت

۱۹- چرا خداوند تنها خالق جهان است؟ ص ۲۰ خداوند تنها مبدا و خالق جهان است . موجودات همه مخلوق او هستند و او در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد .

۲۰- آیاتوسل به پیامبران وائمه و معصومین (ع) شرک به حساب می آید؟ توضیح دهید؟ ص ۲۴ وقت موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم اما اگر درخواست آن را با در خواست اولیا از خداوند و به اذن او بدانیم عین توحید است .

۲۱- چرا تصور چند خدایی صحیح نیست؟ توضیح دهید؟ ص ۲۰ چون ها کدام از آنها را محدود ، ناقص می دانیم که به تنهایی نمی تواند کل جهان را خلق کند و هریک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری ندارد .

۲۲- از مراتب توحید " توحید در مالکیت " را توضیح دهید؟ ص ۲۱ از آن جا که خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست زیرا هر کس که چیزی را پدید می آورد مالک آن هم هست

۲۳- آیا جمله "لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ" تنها یک لفظ و شعار است توضیح دهید؟ ص ۲۰ خیر بلکه پایبندی به آن همه ی زندگی فرد مسلمان را در رابطه ی با خدا ، خویشتن ، اجتماع و دیگر مخلوقات را تغییر می دهد .

۲۴- یکی از مراتب توحید "توحید در خالقیت" است آنرا توضیح دهید؟ ص ۲۰ یعنی معتقد باشیم که خدا تنها مبدائی و خالق جهان است . موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شرک و همتایی ندارد .

۲۵- مراتب توحید را بنویسید؟ - توحید در خالقیت - در مالکیت - در ولایت ۰ در ربوبیت

۲۷- پیام آیه "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ - اللَّهُ الصَّمَدُ" چیست؟ ص ۱۹ خداوند یکتا است و شریک و همتایی ندارد و بی نیاز است .

۲۸- رب "به چه معناست؟ ص ۲۲ رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست

۲۹- در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شک بیفتند؟ ص ۱۹ وقتی که برای هر چیز خدایی بود

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

- ۱- روح زندگی دینی است و روح زندگی غیر دینی است. ج - توحید - شرک
- ۲- میان بعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه وجود دارد. ج - متقابل
- ۳- تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص داشته باشد. ج - درونی ناآرام - شخصیتی ناپایدار
- ۴- کسی که در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت هاست، گرفتار شده است. ج - شرک عملی
- ۵- توحید عملی دارای دو بعد و است. ج - فردی - اجتماعی
- ۶- هر فرد متناسب با خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد. ج - اعتقادات
- ۷- مهمترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای انسان و هر فرد است. ج - افکار - اعتقادات
- ۸- نشانه انسان موحد دوری از است. ج - دوستی با دشمنان خدا
- ۹- آیه "أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا" بیانگر کدام یک از مراتب توحید یا شرک است؟ ج - شرک عملی در بعد فردی
- ۱۰- ریشه بت پرستی و شرک جدید چیست؟ اینکه هوای نفس را معبود خود قرار دهیم و به فرمان های خداوند ترجیح دهیم
- ۱۱- آیا انسان ها و جوامع بشری به سوی زندگی توحیدی حرکت می کنند؟ خیر اگر چه شرک در قالب بت و مانند آن از میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد اما انواع دیگری از شرک که پیچیده تر از قدیم است به چشم می خورد
- ۱۳- با توجه به آیه "إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ" بنویسید نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟ صفحه ۳۱ نیست که می دانیم خداوند جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می کند و به پیش می برد و در راه مستقیم قدم گذاشته است
- ۱۴- توحید عملی چیست توضیح دهید؟ صفحه ۳۲ هر کس در زندگی از فرمان های خدا اطاعت کند گام در مسیر توحید عملی گذاشته است که دارای دو بعد فردی و اجتماعی است. اگر توحید را از آنچه در ذهن داریم بروز دهیم و عمل کنیم توحید عملی می شود
- ۱۵- در بعد اجتماعی توحید عملی چه مواردی مطرح می شود؟ وقتی ارکان جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه قرار بگیرند و حاکم جامعه بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد می شود بعد اجتماعی
- ۱۶- بعد فردی توحید عملی را توضیح دهید؟ صفحه ۳۲ هر گاه در تمایلات درونی، تصمیم ها، و فعالیت ها ی خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهیم بعد فردی توحید عملی را اجرا کرده ایم
- ۱۷- برای انسان موحد جهان چه معنایی دارد؟ صفحه ۳۲ ۱- از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست گرچه حکمت آن را نداند
- ۲- موحد واقعی امیدوار است در مقابل سختی ها و مشکلات صبور و استوار است ۳- موجودات جهان را مخلوق خدا می بیند و خود را مسئول آن ها می داند.
- ۱۸- نشانه های انسان موحد چیست؟ صفحه ۳۳ صبور - استوار - دشواری های زندگی را بستری برای رشد و شکوفایی می داند - شخصیتی ثابت و پایدار دارد - برخوردار از آرامش روحی
- ۲۵- تفاوت پرستش از روی ایمان و پرستش از روی تردید چیست؟ پرستشی که از روی ایمان باشد خالصانه است و هیچ موقع رنگ شک و تردید به خود نمی گیرد ولی پرستش از روی تردید هر لحظه امکان لغزش دارد و از صدق دل نیست و هر آن فرد دچار شک و تنفر از دین می شود

۲۶- ارتباط توحید فردی و اجتماعی چگونه است توضیح دهید؟ صفحه ۳۵ ارتباط توحید فردی و اجتماعی متقابل است هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کند جامعه نیز بیشتر رنگ توحید به خود می گیرد.

درس چهارم

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید

- ۱- هدف از خلقت انسان است که جز با و خود انسان به دست نمی آید. ج- تقرب به خدا - سعی - تلاش
- ۲- سپهسالار لشکر خدای رحمان است. و راهبر لشکر شیطان ، و انسان کشیده شونده میان آن دو ج - عقل - هوی
- ۳- بسیاری از جوانانی که فقط تعصب دینی داشتند اما از بی بهره بودند وارد جریان افراطی و انحرافی که سازمان های مخفی در آمریکا و اروپا راه اندازی کرده بودند شدند . ج- معرفت دینی
- ۴- شیطان اقرار نموده که توانایی فریب دادن را ندارد. ج - مومنان با اخلاص
- ۵- به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست. ج - حکمت
- ۶- اعمال انسان هر چه با اخلاص بالاتری همراه باشد بیشتری دارد. ج- ارزش
- ۷- و و اطاعت از خدا، درخت اخلاص را آبیاری می کند و رشد می دهد. ج - ترک گناه - توجه به واجبات
- ۸- ریشه درخت اخلاص و بندگی را می سوزاند و او را به تدریج از بین می برد. ج - گناه
- ۹- در مقابل اخلاص قرار می گیرد. ج - ریا
- ۱۰- از جمله پاداش های وصف نا شدنی دیدار محبوب حقیقی است. ج - ص
- ۱۱- برای کسی که راه توحید را برمی گزیند احتمال انحراف از توحید وجود دارد. ج- ص
- ۱۲- برای اینکه به یک سخن درست عمل کنیم پذیرش عقلی آن کفایت می کند. ج- غ
- ۱۳- درستی عمل به ظاهر عمل بستگی دارد؟ ج- غ
- ۱۴- هر قدر که معرفت ما به خدا بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک می کند. ج - ص
- ۱۵- خداوند در قرآن کریم چه کسی را به داشتن حکمت توصیف کرده است؟ ج - لقمان
- ۱۶- راههای تقویت اخلاص را بنویسید؟ ص ۴۶ ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۱۷- حَسَن فاعلی و حُسَن فعلی عمل را با ذکر مثال توضیح دهید؟ ص ۴۶ حسن فاعلی به این معنا است که انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد و حسن فعلی یعنی کار به درستی و به همان صورتی که خداوند فرمان داده است انجام شود . مثلاً نیت روزه گرفتن حسن فاعلی است و عمل روز داری حسن فعلی
- ۱۸- کسانی که روحیه حق پذیری دارند چگونه اند؟ ص ۴۸ ۱- شکر گزارند ۲- با آغوش باز حرف حق را پذیرفته و عمل می کنند ۳- نافرمانی نمی کنند و فرمانبردارند
- ۱۹- کسانی که روحیه حق پذیری ندارند چگونه اند؟ ص ۴۸ ۱- همیشه مخالفت کرده ۲- سرکشی خود را به هر طریقی اعلام می کنند ۳- ناسپاسند
- ۲۰- در چه صورت یک عمل خدایی است؟ ص ۴۵ عملی که هم قصد و نیتش خدایی باشد و هم شکل و ظاهر عمل آن

۲۱- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او چگونه سبب تقویت اخلاص می شود؟ ص ۴۸ نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص ، غفلت از خداوند را کم می کند و محبت او را در قلب تقویت می کند و انسان را از کمک الهی بهره مند می سازد .

۲۲- آيا برای اینکه به یک سخن درست عمل کنیم پذیرش عقلی آن کفایت می کند؟ ص - ۴۵ خیر بلکه عمل اگر بر اساس معرفت و آگاهی باشد بسیار ارزشمند تر و مقدس تر از عملی است که در آن معرفتی نباشد و فقط عقلی باشد .

۲۴- " اخلاص در قلب " را توضیح دهید؟ ص ۴۵ تا جایی که از حریم دل پاسبانی کنیم تا افت شرک به آن راه نیابد می توان گفت اخلاص در قلب انسن است .

۲۵- میوه درخت اخلاص چیست؟ ص ۴۹ دستیابی به درجاتی از حکمت و نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ---- دریافت پاداش های وصف نشدنی

۲۷- انسان حکیم چگونه انسانی است؟ ص ۴۹ انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می رسد که می تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود .

۲۸- طبق فرمایش پیامبر اکرم <راهیابی شرک به دل انسان به چه چیزی تشبیه شده است؟ ص ۴۳ راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در تاریکی شب بر تخته سنگی پنهان تر است

۲۹- در کاربرد دینی " اخلاص " به چه معنا است؟ ص ۴۴ در کاربرد دینی اخلاص به ایم معنا است که شخص عملش را فقط برای رضای

۳۰- " اخلاص " به چه معناست؟ ص ۴۴ اخلاص یعنی خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر از آن است

۳۲- برای اینکه عمل برای خدا خالص شود لازم است نخست چه چیزی تحقق یابد؟ اخلاص در اندیشه

درس پنجم

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

۱- همه رخدادهای جهان ، تحت خداوند است.

ج - اراده

۲- اختیار ، حقیقتی و است.

ج- وجدانی - مشهود

۳- اگر بگوییم " نه در نقشه ی جهان نقصی است، و نه در اجرا و پیاده کردن آن به ترتیب به و الهی مهر تأکید زده ایم. ج -

علم - اراده

۴- مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده عاقبت و سرنوشت او است. ج- اختیار

۵- ریختن دیوار کج یک الهی است و متناسب با آن است. ج- قضای - تقدیر

۶- پشتوانه جهان قانونمند و خداست. ج - علم - قدرت

۷- احساس رضایت و پشیمانی در انسان پس از انجام کارها دلیلی بر وجود است. ج - اختیار

۸- وجود اراده و اختیار در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداوند است. ج- ص

۹- وقتی ما نامه ای می نویسیم میان علت های موثر در نوشتن رابطه عرضی وجود دارد. ج - غ

۱۰- در علل عرضی ، در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت می کنند. ج- ص

۱۱- مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی مانع اختیار انسان نیست. ج - ص

۱۲- اعتقاد به قضا و قدر مانع تحرک و عمل انسان است . ج - غ

۱۳- در علل عرضی، هر علتی به ترتیب علت بودن خود را از عامل بالاتر می گیرد. ج - غ

۱۴- قضا در اصطلاح به معنای "حکم کردن" و "به انجام رساندن" است. ج - ص

۱۵- هر گاه تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده به گونه ای باشد که یک عامل در عامل دوم اثر کند و عامل دوم در عامل سوم تأثیرگذار تا اثر عامل اول به معلول منتقل شود علل طولی شکل گرفته است. ج - ص

۱۶- اراده انسان در عرض اراده خداست و با آن منافات ندارد. ج - غ

۱۷- بدون پذیرش قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید. ج - ص

۱۸- قضای الهی شامل همه "ویژگی ها" "کیفیت ها" و کلیه روابط میان موجودات است. ج - غ

۱۹- با توجه به آیه "ذَلِك بِمَا قَدَّمْتُمْ اَيْدِيَكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلّٰمٍ لِّلْعَبِيد" دلیل گرفتاری انسان به عقوبت الهی چیست؟

ج - کردار نادرست پیشین (اعمال اختیاری)

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید:

۲۱- اختیار به چه معناست؟ ج صفحه ۵۵ اختیار به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک یه کار است و یک حقیقت وجدانی است و هر انسانی آن را در خود می یابد

۲۲- قضای الهی به چه چیزی تکیه دارد؟ ج - قدر (تقدیر) الهی

۲۳- شواهدی بر وجود اختیار در انسان بیان کنید؟ ص ۵۶ تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت پذیری

۲۴- چگونه "تفکر و تصمیم" دلیل و شواهدی بر وجود اختیار در انسان است؟ ص ۵۶ هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم بین چندین راه یکی را انتخاب می کنیم .

۲۵- اصطلاحات زیر را تعریف کنید: قضا: به معنای به نجام رساندن، پایان دادن حکم کردن و حتمیت بخشیدن است

قدر: به معنای اندازه گرفتن است

۲۶- علل طولی را با ذکر مثال شرح دهید؟ ص ۶۲ گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این گونه است که یک عامل در عامل دوم اثر می گذارد و عامل دوم در عامل سوم تا تأثیر عامل اول را به معلول منتقل کند مثل نوشتن که چند عامل در طول هم در انجام این کار دخالت دارند اراده نوشتن و ساختار بدن که موجب حرکت دست می شود

۲۸- آیا مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی مانع اختیار انسان است یا زمینه ساز شکوفایی اختیار و بستری برای بهره مندی از آن

است؟ ص ۵۶-۵۷ وجود اختیار و اراده در انسان از اراده الهی و خواست خداست . خدا اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد

تا زمانی که ما اراده ی کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد در عین حال اراده ما بستگی به اراده خداوند دارد و در طول هم هستند

۳۰- علل عرضی را با ذکر مثال شرح دهید؟ ص ۶۲ در پیدایش یک پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند مثلاً برای رویش یک گل مجموعه ای از باغبان، خاک، آب و .. دست به دست هم می دهند و با مشارکت هم گل را به وجود می آورند .

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:

- ۱- حالت تدریجی در حرکت به سوی عذاب الهی را سنت می خوانند. ج- استدراج
- ۲- سنت عام ترین و فراگیر ترین قانون خداست که ثابت و همیشگی است. ج- املاء
- ۳- عامل ساخته شدن و شناخته شدن هویت و شخصیت انسان سنت است. ج- املاء
- ۴- قرار دادن فرد در تنگنا یا موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی آنچه را که ادعا کرده مشخص گردد سنت است. ج- امتحان (ابتلاء)
- ۵- نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت، جلوه ای از سنت است. ج- امداد خاص (توفیق الهی)
- ۶- خداوند به همه بندگان خود چه نیکوکار و چه گناهکار محبت دارد. اشاره به سنت دارد. ج- سبقت رحمت بر غضب
- ۷- در حقیقت، مهلت و امکانات دادن به شخص گناهکار، برای سنگین تر شدن گناهان وی اشاره به سنت الهی دارد. ج- املاء و امهال
- ۸- قرار گرفتن در دایره سنت املاء و سنت استدراج نتیجه انسان هاست ج- اعمال خود
- ۹- هر کسی ادعای ایمان کند مورد قرار می گیرد. ج- آزمایش
- ۱۰- از جلوه های دیگر، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می باشد مانند: یافتن دوست خوب ج- توفیق الهی (امداد خاص)
- ۱۱- موفقیت در هر مرحله ای از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به می شود. ج- مرحله ای برتر
- ۱۲- قانونمندی حاکم بر جهان خلقت، تجلی الهی و زمینه ساز انسان و بکار گیری اراده و اختیار اوست. ج- تقدیر - حرکت و پویایی
- ۱۳- انسان باید بکوشد که در دایره سنت قرار نگیرد تا به هلاکت ابدی گرفتار نشود. ج- املاء و استدراج
- ۱۴- شناخت از طریق علومی مانند فیزیک، شیمی و زیست شناسی سبب آشنایی ما با نشانه های الهی و نیز بهره گرفتن از می شود. ج- قوانین جهان خلقت - طبیعت
- ۱۵- آیه "مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ" به سنت الهی اشاره دارد. ج- سنت رحمت بر غضب
- ۱۶- هر انسانی در زندگی خود همواره به وسیله امور یا در معرض امتحان و آزمایش است. ج- خیر - شر
- ۱۷- خداوند به کافران مهلت می دهد و آنان از این مهلت در جهت استفاده می کنند. ج- افزایش گناه

سوالات کوتاه پاسخ:

- ۱۸- حدیث "مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ وَمَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ" به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ ج- به "تأثیر اعمال انسان در زندگی او" اشاره دارد
- ۱۹- آیه "كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاللَّيْنَةُ نَرْجِعُوكُمْ" به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ ج- سنت ابتلاء و امتحان

۲۰- "کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنها می دهیم" سوره هود آیه ۱۵ این

آیه به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟ ج - سنت امداد عام الهی

۲۱- عبارت قرآنی "سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ" به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟ ج - سنت استدرج

۲۲- طبق آیه "وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهَا تُؤْتَى لَهُمْ خَيْرٌ لِنَفْسِهِمْ إِنَّهَا تَأْتِيهِمْ لَكُمْ دَابُّوا إِلَيْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُبِينٌ" دلیل مهلت دادن

خداوند به گناه کاران برای چیست؟ ج- خداوند به آنها مهلت می دهد تا روز به روز بر گناهان خود بیفزایند

۲۳- آیه "أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ" به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟

ج - سنت ابتلاء و امتحان الهی

۲۴- آیه: "كُلًّا نُمِدُّهُمُ مِنْ عَطَاءٍ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا" به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ ج- سنت امداد عام الهی

۲۵- آیه "وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ" به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ ج- سنت امداد خاص (توفیق

الهی)

۲۶- آیه "مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ" به کدام یک از سنت های الهی اشاره

دارد؟ ج- به سنت سبقت رحمت بر غضب اشاره دارد - معنی ایه صفحه ۷۰

درستی و نادرستی گزاره های زیر را با (ص-غ) مشخص کنید:

۲۷- امتحان الهی برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است؟ ج- ص

۲۸- خداوند فقط با امور شر انسان را می آزماید. ج - غ

۲۹- ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن جلوه ای از سنت توفیق الهی است. ج- ص

۳۰- خواندن "نماز اول وقت" از آثار توفیق الهی به شخص مومن است. ج - ص

۳۱- حفظ ابروی بندگان گناه کار - آمرزش گناهان با توبه - پذیرش عبادت اندک "از نمونه های توفیق الهی است. ؟ ج - غ

۳۲- میان امتحان الهی و امتحان بشری چه تفاوتی وجود دارد؟ ص ۷۲

امتحان بشری: غالباً از حقیقت درون افرادی خبر هستیم از طریق آگاهی لازم رابه دست می آوریم ♦

امتحان الهی: برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها ♦

۳۲- سنت امداد عام الهی را توضیح دهید؟ ج- ص ۷۴ وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرامی خوانند، مردم در برابر این دعوت دو

دسته می شوند: دسته ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می دهند و دسته ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق می ایستند؛ خداوند نیز سنت و قانون

خود را بر این قرار داده که هر کس، هر کدام از این دو راه را برگزیند، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده (مانند قدرت اراده

توان جسمی و فکری و ...) استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند و این امداد عام الهی

است

۳۳- سنت "سبقت رحمت بر غضب" از سنت های الهی را شرح دهید؟ ج - ص ۷۵

از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می کند. او به بندگان خود اعلام می کند که:

پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است .

یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است؛ مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را

تنبیه می کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد. از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است.

۳۴- سنت استدراج را توضیح دهید؟ ص ۷۶ خداوند برای انسانی که به دام گناه می افتد، شرایطی را فراهم می کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود، باز هم خداوند از گناه او می گذرد. اما اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آن ها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید؛ آن ها این فرصت و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند، به طوری که اگر در ابتدا، اندک امیدی وجود داشت که نور حق در دلشان بتابد، به تدریج چنین امیدی بر باد رفته و به شقاوت ابدی گرفتار می شوند؛ این سنت از جمله سنت های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است

۳۵- برخی از مصادیق تأثیر اعمال انسان در زندگی او را بیان کنید؟

۱- صله رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می دهد و قطع رحم و بی محبتی به خویشان عمر را کاهش می دهد- 2. احسان به والدین، ۳- امانت داری، ۴- لقمه حلال، ۵- آب دادن به درخت تشنه یا سیراب کردن حیوانات و نیز ۶- بر طرف کردن اندوه و غصه دیگران زندگی را بهبود می بخشد. ۷- ظلم به دیگران و افزایش گناه، اعم از فردی و اجتماعی، آثار زیان باری از جمله نزول بلا و عدم استجابت دعا را به دنبال دارد، همان طور که ۸- تقوا و ایمان واقعی به خداوند سبب نزول برکات الهی می گردد.

۳۶- معنی آیه " كُلْ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبَلَّوْكُمْ بِالْأَشْرِّ وَالْخَيْرِ فَنَنْتَهُ وَالْيَا تُرْجَعُونَ " چیست؟ ص ۶۹ هر انسانی طعم مرگ را می چشد! و شما را با بدیها و خوبیها آزمایش می کنیم؛ و سرانجام بسوی ما بازگردانده می شوید!

درس هفتم

۱- خداوند به حضرت داود در مورد رویگردانان از او و توبه و بازگشتشان به سوی خود چه می فرماید؟ ص ۸۴

«ای داود! اگر روی گردانان از من می دانستند که چگونه انتظار آنها را می کشم و شوق بازگشتشان را دارم، بدون شک از شوق آمدن به سوی من جان می دادند و بندبند وجودشان از محبت من از هم می گسست.»

۲- توبه چیست؟

بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیانباری بر جای گذاشته است

۳- اشراف زاده و عیاشی که در زمان امام کاظم ع انقلابی عظیم در درون او رخ داد و جزء مردان پرهیز کار و خداپرست در آمد چه کسی بود؟ بشربن حارث

۴- تنها موجودی که میتواند علیه خود انقلاب کند است. انسان

۵- منظور از ستم به خود است. انجام گناه

۶- مقصود از انقلاب علیه خود چیست؟ کدام خود علیه دیگری قیام می کند؟

بدین معنا است که می تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند انقلاب خود عالی علیه خود دانی

۷- انقلاب علیه خود در چه صورتی پسندیده و در چه صورتی ناپسند است؟ اگر خود عالی علیه خود دانی قیام کند عقل و نفس لوآمه بر او حاکم شده و پسندیده است . ولی اگر خود دانی علیه خود عالی قیام کند هوی و هوس و نفس اماره بر او حاکم شده و ناپسند است.

۸- حقیقت توبه چیست؟ پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه است

۹- توبه در لغت به چه معناست و در مورد بندگان چه معنایی پیدا می کند؟

توبه در لغت به معنای بازگشت است و در مورد بندگان، به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. این حالت وقتی رخ می دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد

۱۰- با بازگشت (توبه) بنده گناهکار چه اتفاقاتی رخ می دهد؟

با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به سوی او باز می گردد (توبه معبود) و درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند

۱۱- اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه "استغفرالله"، در حال تکرار مداوم گناه، پذیرفته است. ص

۱۲- چرا توبه را "پیرایش" یا "تخلیه" نیز می گویند؟

گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» نیز می گویند

۱۳- پیام حدیث پیامبر (ص) که فرموده اند: "التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ" چیست؟

پیام این حدیث همان تخلیه یا پیرایش است

۱۴- با توبه همه گناهان حتی آمرزیده می شود. شرک

۱۵- با توبه چگونه گناهان ما تبدیل به حسنات می شود؟

توبه نه تنها گناه را پاک می کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می کند.

۱۶- توبه در جوانی آسانتر از هر زمان دیگری است. ص غ

۱۷- در توبه همیشه باز است، و توفیق توبه همواره میسر است. ص غ

۱۸- تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می

شود ص غ

۱۹- چرا خداوند انسان تواب (توبه کننده) را دوست می دارد؟

زیرا می بیند چنین فردی، با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می شود.

۲۰- شیطان برای دور کردن انسان از توبه، با چه حيله و فریب هایی مانع توبه انسان می شود؟

۱ - ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن!» به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد و می گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب»

۲- انسان را به «تسویف» می کشاند. تسویف به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به خود می گوید «به زودی توبه می کنم» این جمله را آنقدر تکرار می کند تا میل به توبه در او خاموش شود.

۳- روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند تا به تدریج، متوجه زشتی گناه نشود. اقدام به توبه نکند.

۲۱- مراحل تکمیلی توبه را بنویسید؟ (یا آثار و نتایج توبه را بنویسید؟) ۱ - عدم تکرار گناه ۲ - جبران حقوق الهی و حقوق مردم

۲۲- مهمترین حق خداوند بر بنده اش چیست؟ مهمترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست برای مثال، نمازها یا روزه

۲۳- انسان توبه کار چگونه می تواند حقوق مردم را جبران نماید؟

توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.

۲۴- در مورد حقوق مردم باید دانست که حقوق معنوی انسانها بسیار مهمتر از حقوق مادی آنان است. ص غ

۲۵- اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده، اگر قلب پدر یا مادری بر اثر بی حرمتی فرزندی شکسته شده، اگر با توزیع کتاب یا راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه کننده در فضای مجازی، فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته، اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده، درواقع حقوق افراد ضایع شده است. معنوی

۲۶- توبه اجتماعی چیست؟

اما جامعه هم اگر در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. مانند دچار شدن به انحرافات همچون: رباخواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا

۲۷- مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی مانند رشوه گرفتن و ربا خواری و ... انجام دادن وظیفه

..... است. امر به معروف و نهی از منکر

۲۸- تاجه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟

سراسر عمر ظرف زمان توبه است اما بهترین زمان برای توبه، دوره ای است که امکان توبه بیشتر و انجام آن آسانتر و جبران گذشته راحتتر است.

درس هشتم (احکام الهی در زندگی امروز)

۱- قرآن کریم، رمز سعادت و رستگاری ما را می داند. تزکیه نفس

۲- آیه " قد افلح من زکاه " به چه موردی اشاره دارد؟ . تزکیه نفس

۳- تزکیه نفس چه زمانی اتفاق می افتد؟ تزکیه نفس زمانی اتفاق می افتد که نفس ما از آلودگیها پاک شود. این کار با توبه از گناهان آغاز می شود.

۴- تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیش قرار دارد. ج- زندگی دینی

۵- هر کسی که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی یابد که..... هر گونه نگرانی نسبت به آینده را از بین

می برد. در غیر این صورت، آینده ای غیر قابل اعتماد در انتظار اوست. ج - تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او

۶- ، علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند، سعادت و

نیک بختی اخروی و ابدی را نیز تأمین می نماید. ج- احکام و قوانین دین اسلام

۸- میان نعمت های الهی در آخرت و باید ها و نبایدهای دین (احکام) چه ارتباط و هماهنگی برقرار

است؟ ص ۱۰۰ میان سعادت انسان در دنیا و آخرت و احکام اسلام (همان باید ها و نبایدها) ارتباط و هماهنگی برقرار است گرچه ممکن است درک آن برای ما امکان پذیر نباشد ولی بدون عمل به این احکام سعادت در کار نیست .

۱۲- چرا در اسلام انحرافات جنسی نهی شده است؟ ص ۱۰۱ ۱- بنیان خانواده سست می شود ۲- فرزندان بی سرپرست می شوند ۳-

سلامت روحی جامعه به خطر می افتد

۱۳- گناه کبیره چیست؟ ص ۱۰۲ به گناهان بزرگی گفته می شود که در قرآن و احادیث برای انجام آنها وعده دوزخ داده شده و کسی که گناه

کبیره انجام دهد فاسق است و بعد از مرگ مستحق عذاب

۱۵- اسلام چه ورزشی را بد می داند و نهی می کند؟ ص ۱۰۲ ورزشی که همراه قمار باشد

۱۶- خداوند در حرام نمودن یک عمل به چه چیزی نگاه می کند؟ ص ۱۰۲ به اینکه آن گناه مانع بزرگی بر سر راه سعادت و نعمت های ابدی

است .

۱۷- هر دستور خداوند، علت ها و دلایل خاص خود را دارد که..... آن حکم و دستور نامیده می شود.

۱۸- روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهندهٔ هویت و شخصیت آن است. ج - فرهنگ

۱۹- هر جامعه نشان دهندهٔ درجه و میزان ارزشمندی و تعالی آن جامعه است.

ج - نوع اجزا و عناصر فرهنگی

۲۰- فرهنگ، روح معنوی حاکم بر جامعه و نشان دهندهٔ آن است. ج - هویت و شخصیت

۲۱- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی، مستند علمی، تاریخی و اجتماعی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد،

مستحب است و در شرایط ویژه، واجب کفایی است. ص غ

۲۲- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی، مستند علمی، تاریخی و اجتماعی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد،

..... است و در شرایط ویژه، است. ج - مستحب - واجب کفایی

۲۳- ایجاد پایگاه های اینترنتی و شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعهٔ فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه های

کفر آمیز و ابتذال اخلاقی، است و در مواردی؛ افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن را دارند باید به

ایجاد آن مبادرت ورزند. ج - مستحب - واجب

۲۴- سلطهٔ رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور یکی از مهم ترین مصداق های است. ج - قاعده نفی سیل

۲۵- تولید، توزیع و تبلیغ فیلم ها، لوح های فشرده، مجلات، روزنامه ها، کتاب ها و انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف

اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی، از مصادیق مهم عمل صالح و از و دارای پاداش اخروی بزرگ است

ج - واجبات کفایی

۲۶- تولید، توزیع و تبلیغ فیلم ها، لوح های فشرده و سایر رسانه هایی که دربردارنده تصاویر یا متونی هستند که موجب انحراف و فساد می

شوند و یا دربردارندهٔ موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه باشند، از گناهان بزرگ شمرده می شود و خرید و فروش آنها حرام

است. همچنین، تماشا کردن و گوش دادن به آنها نیز است. ج - حرام

۲۷- شرکت در مجالس شادی، مانند جشن عروسی، جشن های مذهبی و ملی جایز است و حتی اگر

موجب تقویت صلهٔ رحم یا تبلیغ دین شود است؛ به شرط آن که در این مجالس، احکام دین

مانند پوشش مناسب خانم ها رعایت شود. ج - مستحب

۲۸- شرط بندی، از امور زیان آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی ها و ورزش های معمولی نیز حرام می باشد. ص غ

۲۹- دین اسلام از مسلمانان می خواهد برای سلامت و تندرستی خود بکوشند و از هر کاری که تندرستی را به خطر می اندازد، دوری کنند.

ص غ

۳۰- اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بندوباری های دنیایکونونی ضرورت یابد، فراهم کردن

امکانات آن است. ج - واجب کفایی

۳۲- مسئولین باید اقتصاد کشور را به گونه ای مدیریت کنند که چه اهدفی محقق شود؟ ص ۱۰۶ -۱ استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ

مردم ۲- پیشروی به سوی عدالت و کاهش فاصله طبقاتی ۳- حرکت به سوی آبادانی و عمران

۳۳- مهمترین عامل عقب ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی چیست؟ ص - ۱۰۷ اشرافی گری، تجمل گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و

مالی

۳۴- هر نوع تجارتی که به نفع این رژیم صهیونیستی باشد، همچون وارد کردن و ترویج کالاهایی که سرمایه داران این رژیم در آن شریک

هستند است. ج - حرام

۱- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چیست؟ ص ۱۱۳ نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه ی زندگی فردی و اجتماعی مردم ب.د

۳- معیارهای تمدن اسلام را بنویسید؟ ص ۱۱۳ تا ۱۲۱ شش معیار ۱- تشکیل حکومت اسلامی ۲- جامعه ی عدالت محور ۳- ارتقای جایگاه خانواده ۴- تبیین جبهه حق و باطل ۵- بنا نهادن جامعه ای که رستگاری افراد هدف باشد ۶- دعوت به علم و علم آموزی و خرد

"

۴- آیه " ... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ "

به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ج - اعتقاد به توحید - اعتقاد به معاد

۵- آیه شریفه " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ . " به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟

ولایت محوری

۶- برترین جهاد نزد پیامبر ص چیست؟ ج- سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.

۷- رفتار پیامبر اکرم و بیانات قرآن کریم چه فضایی را در جامعه اسلامی به وجود آورد؟ ص ۱۱۴ فضایی پدید آورد که در آن فاصله طبقاتی، فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده شد و مساوات و قسط ارزشی والا تلقی می گردید

۸- آیه " لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ... " به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ج - عدالت محوری

۹- آیه " وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ " به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ج- تحکیم بنیان خانواده

۱۰- در جامعه جاهلیت برای چه چیزهایی شعر می سرودند؟ ج- برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت پرستی

۱۱- برخی از خرافات و مظاهر جهل در جامعه جاهلی را بنویسید؟ ج- شعر می سرودند، اما

برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت پرستی. برای آمدن باران آتش می افروختند. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد

۱۲- پیامبر ص چگونه سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟ ج- دعوت به تفکر، تعقل، تدبیر و خردورزی در جای جای ای-ن کتاب آسمانی مشاهده می شود. نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر ای-ن کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت .

۱۳- آیه " قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ " به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ج- دعوت به تفکر تعقل و تدبیر و خردورزی

۱۴- در تمدن اسلامی در امور مربوط به بهداشت و سلامتی، وضع مسلمانان چگونه بود؟

در تمدن اسلامی، در قرون اولیه، در امور مربوط به بهداشت و سلامتی، وضع مسلمانان بسیار درخشان بود؛ اگر شرایط قبل از اسلام را در نظر بگیریم، یا اوضاع دوره شکوفایی تمدن اسلامی را با اروپا، که هنوز حتی با حمام آشنا نبودند مورد توجه قرار دهیم، درمی یابیم که چگونه دستورات ساده ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان ۴، دنیای اسلام را متحول کرد

۱- اروپا تا کنون شاهد چند تمدن بوده است؟ توضیح دهید؟ ص ۱۳۳ ۱- قبل از میلاد مسیح ۲- گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا ۳- دین رسمی امپراطوری روم

۲- تمدن دوم با گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی سیاسی و اجتماعی مردم آغاز شد/ ص غ

۳- تمدن سوم اروپا با قدرت گرفتن کلیسا شروع شد و همچنان ادامه دارد؟ ص غ

۴- آشناسدن با نقاط قوت و ضعف و تمدن جدید از چند جهت مطلوب است؟ ص ۱۳۳ از دو جهت اول آنکه ما مسلمانان مانند سایر ملت ها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم بنابراین هم تحت تاثیر آن قرار میگیریم هم می توانیم بر آن اثر بگذاریم دوم آنکه بررسی ضعف ها و قوت این

تمدن در عرصه های مختلف این کمک را به ما می کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط

قوت بهره مند شده و از نقاط ضعف عبرت بگیریم و برنامه ریزی درستی بکنیم

۵- زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید؟ ص ۱۳۳ ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها

۶- تمدن دوم اروپا به تمدن دوره ی قرون وسطی مشهور است. ص غ

۷- در چه دوره ای از تمدن اعتقاد به مسیحیت و کنار گذاشتن اعتقادات باستانی آغاز شد؟ ج- دوره دوم

۸- آثار تمدن دوم دوره ی قرون وسطی در اروپا را بنویسید؟ ص ۱۳۳ بت ها و بتخانه ها از بین رفت - اتحاد در سرزمین اروپا حاکم شد - بناهای با شکوه مذهبی ساخته شد - کتاب هایی در اخلاق معنویت و فرهنگ نوشته شد

۹- در دوره ی قرون وسطی اعتقادات مبلغان مسیحی چه بود ؟ (عقاید غلط مسیحیان در قرون وسطی و آثار منفی آن را

بنویسید)؟ ص ۱۳۴ معتقد بودند که ادم در بهشت اولیه مرتکب گناه شد و بعد این گناه به فرزندان ادم سرایت کرده بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه ای داده شد ----- مسیح خود را به عنوان تاوان گناهان بشریت فدا کرد با اعتراف گناهکار در پیش کشیش توبه کننده آمرزیده می شود که این موضوع سبب سست شدن ارتباط شخصی انسان با خداوند شد

۱۲- چه چیزی سبب بدبینی اروپاییان نسبت به کلیسا و کشیشان شد؟ ص ۱۳۵ دو گانگی در گفتار و عمل کشیشان

۱۳- دانشمندان اروپایی در برخورد با تمدن اسلامی چه بهره هایی بردند؟ ص ۱۳۵ کتاب های دانشمندان مسلمان به سرعت ترجمه شد -

علاقه به پژوهش و آزمایش و تجربه افزایش یافت - نقد رهبران کلیسا آغاز شد - حقوق و قانون مورد توجه قرار گرفت - خرد ورزی در دستور کار قرار گرفت

۱۴- آثار مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه ی علم را بنویسید؟ ص ۱۳۶ آثار مثبت : ۱- رشد سریع علم - توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت آثار منفی : ۱- مصرف گرایی ۲- نابودی طبیعت - ۳- علم زدگی

۱۶- مسئولیت های ما در حوزه ی علم در تمدن جدید چیست؟ ص ۱۳۸ مسئولیت ما اینست که بتوانیم از آنها استفاده بهینه کنیم ولی در عین حال مصرف زده نشویم و طبیعت را نابود نکنیم

۱۷- میان یک پیام و روش تبلیغ آن چه نسبتی وجود دارد؟ ص ۱۳۹ تناسب منطقی و معقول بر قرار باشد حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند .

۱۸- با توجه به آیه " اَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ " روش های صحیح دعوت چیست؟ ص ۱۳۹ با حکمت و اندرز نیکو باید دعوت کرد . با حلم و صبور و با زبان نیکو که اثر بخشی بیشتری داشته باشد

۱۹- آثار مثبت و منفی حوزه عدل و قسط در تمدن جدید چیست؟ ص ۱۴۰ آثار مثبت : توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت

آثار منفی : ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار - افزایش فاصله میان انسان ها ی فقیر و غنی در جهان

۲۱- آسیب هایی که تمدن جدید به نهاد خانواده وارد کرد چیست؟ ص ۱۴۲-۱۴۳ ۱- فروپاشی نهاد خانواده - بی بند و باری جنسی -

پایان

استفاده ابزاری از زن

مدارس راه دور صبی